ABONNEMENTS

Indochine		Union postale	
Un an	8$00	Un an	10$00
Six mois	5 00	Six mois	6 00

Annonces Légales
0$40 la ligne de 6 points sur justification de 9 cicéros quelle que soit la page

Annonces Commerciales
On traite à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

Le Courrier Indochinois

東法時報

NĂM THỨ HAI SỐ 276
Ngày thứ sáu
17 Avril 1925

Tổng lý : NGUYỄN-KIM-ĐỈNH
Chủ-bút : NAM-KIỀU

DEPOT LEGAL - CHOCHINE - N° 3576

BẢO QUẢN
71, đường Marc-Mahon 71
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)
Số 324

MỘT TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

GIÁ BÁN

Trong Pháp		Ngoại quốc	
Một năm	8$00	Một năm	10$00
Nửa năm	5 00	Nửa năm	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thơ đề gởi
M. NGUYỄN-KIM-ĐỈNH

Báo báo về việc buôn bán hay là việc gì cần thương nghị trước

MỘT CÁI CẢM TƯỞNG TRONG KHI COI BÁO

Vừa rồi các báo thấy đăng một việc thời sự, nghe cũng không lấy gì làm trọng-hệ, và cũng không có gì lạ lùng, duy ở người đọc cảm-động mà sanh ra một cái cảm-giác lớn, vậy thuật ra đây, chẳng hay có ai chung một mối cảm-giác nầy chăng ?

« Nguyên sớm mai ngày thứ hai 30 Mars, hồi tám giờ, tại đường Pellerin nơi góc đường d'Espagne, có một tên khách-trú đi xe máy ở dưới đi lên, tới nơi đã thì có một tên khách nhỏ ở trong lò bánh mì chạy qua tiệm bên kia mà qua đó, bị tên kia vô ý cán nhằm, té ngửa ra đầu vào đá, nằm bất tỉnh nhơn sự. Nhờ có một thầy đi qua đó thấy vậy, liền chạy lại bồng thằng khách nhỏ đem vô lề đường mà để cho tỉnh hồn. Còn thằng khách lớn kia vội-vàng nhảy lên xe máy mà chạy, liền bị một ông Tây đang đứng coi làm đương thấy vậy cản lại, bắt nó phải kêu xe kéo mà chở thằng khách nhỏ vô nhà thương cho quan thầy thuốc coi ».

Ấy đó! Câu chuyện chỉ có thế, xe máy cán người, cũng là việc xảy ra hằng ngày, thì cần chi còn phải bàn, phải bàn, phải ~~nói đi nói lại~~, cả hà-tất phải cảm-tưởng phấn xúc-động làm chi, nhưng đó là lọt vào con mắt người vô-tình kia, chớ người nào đã có cái thần cảm-giác ngủ ở trong, thì trông thấy không những phải động lòng, mà có khi còn phải chau mày nghiến răng tê-tái lạ gan lý khác nữa. Ôi! Tên khách lớn đi xe máy và tên khách nhỏ bị xe máy cán kia là gì, có phải cùng chung một giống một nước chăng ? Cứu người bằng thằng khách nhỏ để lên lề đường mà để cho tỉnh hồn. Còn thằng khách lớn kia vội-vàng nhảy lên xe máy mà chạy, liền bị một ông Tây đang đứng coi làm đương thấy vậy cản lại, bắt nó phải kêu xe kéo mà chở thằng khách nhỏ vô nhà thương cho quan thầy thuốc coi, đáng nào thân hơn lớn kia, đáng nào mật-thiết với nhau hơn ? Không nói chi đến tình, nói đến nghĩa thì cứu giúp nhau trong khi gian-nan, bênh-vực nhau trong lúc hiểm-nghèo : đó là bổn-phận của ai ? Trách-nhiệm của ai ? Lương-tâm ai bắt cảm-động trước ? Nói đến đây không được không châu mày nghiến răng cảm cho cái giống người không biết thương yêu lẫn nhau, không biết cứu giúp cho nhau, coi nhau như kẻ Việt người Tần ; coi nhau như người lì kẻ Hạ ; mà không những không thương-yêu nhau, không cứu giúp nhau, lại tự mình xâu-xé lẫn nhau, tàn-giệt lẫn nhau, rồi ngành mặt ngó lơ, cao bay xa chạy, để cho người ngoại-quốc khinh-khi bỉ-thị, đến phải vì đồng-bào mình mà ra tay cứu giúp mình, như việc tên khách-trú vừa kể ra đây, có đáng đau-đớn cho nòi-giống không ? Có đáng xấu-hổ cùng người ngoại-quốc không ? — Như tên khách-trú nầy là người ngoại-quốc, đối với ta chẳng phải cùng đứng đất nước, cùng chung nòi-giống, thì ai xấu người ấy chịu, ai nhục người ấy mang, ta lại thêm được một trò cười, chớ người đọc báo nầy cảm chi phải cảm-động phải thương-tâm, chỉ vì cái hạng người như tên khách-trú nầy trong đồng-bào ta cũng không phải là ít. — Nầy ai chẳng thấy những tân tuồng diễn ra trên sân-khấu xã-hội hằng ngày, ai tàn hại người mình, ai xâu-xé người mình, có phải lại cũng chỉ người mình không ? Không nói gì đến hai chữ « đồng-tâm », không nói gì đến hai chữ « đoàn-thể », đến cái lòng « tật đố » cái lòng « nhàm hiểm » của người mình, đối-đãi với nhau, dầu đem hết nước sông Mékong mà rửa chưa chắc đã sạch, dầu-đớn thay cho người mình ! khốc-hại thay cho người mình !

Trở lên trên những câu bàn đó, chắc ai chưa kịp xét kỹ đã mục cho kỳ-giả là phiền-dâm, như một việc xảy ra nhỏ mà nói lan ra tới những điều rộng-lớn mênh-mông, nhưng cứ bình-tĩnh mà xét, thì cái tâm-lý người mình, chỉ trừ một đôi người là biết đau thương nòi-giống không kể, còn cái số tự mình đày-đọa lẫn nhau, rồi phải phiền đến người ngoại-quốc điều-trị cho, bảo-hộ cho, tưởng đã thấy nhiều lắm, vậy nên thấy việc tên khách-trú nầy nó đối-đãi với người cũng giống nó như thế, rồi lại nghĩ đến người mình mà đau lòng, mà tìm rượt, mà xấu hổ với người ngoại. — Song tên khách-trú lớn nầy vì vô ý mà cán nhằm tên khách-trú nhỏ, khi cán rồi lại ai chết mặc ai, không ngó-ngàng gì tới, thì đã là đứa vô lương-tâm vô huyết-mạch rồi đó đâu, chớ còn như người mình thì thấy nhiều việc hình như lại chú-ý cho cán nữa, thì ai mới nghĩ cho sao ? Nếu ai không tin xin cứ đem con mắt tế-vi mà ngó qua những cách hành động của mấy hạng người trong xã-hội ta ngày nay thì rõ.

NAM-KIỀU

Công-văn lược-lục

TỪ CHỈ

Chấp-đơn xin từ chức của Thầy giáo Lương-văn-Thơ, dương dạy tại trường Sơ-học ... xét thấy lời lẽ làm chức chu-viên, thì cho thầy Lương-văn-Thơ

THIỆN BỔ

Thầy Phạm-văn-Kỉ, dương dạy tại trường Sơ-học ... xét thấy lời lẽ làm chức chu-viên, thì cho thầy Lương-văn-Thơ

THĂNG CHỨC

Quí thầy giáo-viên tại hạng Nhì Cao-văn-Đạo, Lê-văn-Hạnh, Lê-trọng-Định và Kim-Sơn, dương dạy tại Châu-đốc được thăng lên hạng Tư giáo thiết-thọ hai ngạch.

Quí thầy giáo-viên tại hạng Nhì Lê-văn-Ngộ, Nguyễn-văn-Thanh, Huỳnh-văn-Thơ, và Nguyễn-văn-Chất, dương dạy tại Travinh, đều cấp bằng sơ học Pháp Việt đã có bổ làm chức Tư giáo hạng Nhì, nay cũng đều được thăng lên hạng Nhứt tại tỉnh

VĂN UYỂN

ĐÁP HỌA BÀI « LỤC-VÂN » CỦA BẠN NAM-KIỀU

Dẫn chẳng danh thời cũng phải danh
Xa nhau mới thấm lúc vầy quanh
Tình thương lý thiệt xui lòng nhớ,
Nghĩa nặng tương tri tác dạ thanh.
Nhà tuyền rủi ro vì vận hạn
Sự mình lỡ dở lại ông xanh.
Trong chừng làm cũ [illegible] trường cảnh,
Trên ngọc mày sư [illegible] anh.

Cuộc-Biên

LÀM BIẾNG ĐỌC SÁCH

Muốn đem sách vở học mà chơi
Chưa đọc đã buồn, đọc chán rồi
Chán nhớ lại chê văn tác hợp,
Quyển lớn nghĩ rằng xem lắm chán.
Chỉ tặng kẻ gối đang nằm ngoài

HỎI BẠN

Hỏi em có biết tấm lòng đây,
Một gánh tương tư chất chứa đầy
Mái tóc xưa thề y vậy hẳng,
Hay là non nước đã thăm xây ?

KỲ HỌA HIỆP DUYÊN NỮ-SĨ

Phương trời tứ ấy oan ương đâu ?
Nỡ để cho ta vò võ sầu.
Tin nhận sớm tua đề một mảnh
Kẻo lòng mong đợi bấy nhiêu lâu

Liễu-thanh-Bân

CHÚC THƠ CỦA MỘT NGƯỜI DỜN-BÀ

Mme V... gởi cho Mme V...

Ngày ... tháng ... năm 1922.

Thưa Dì,

Xem dường cách trở chiều đôi đàng, mấy câu nầy có lẽ đáng tay nhau thì tôi đã ra người thiên cổ. Hiện bây giờ... cái bọt gần tan, ngọn đèn sắp tắt, tôi chỉ còn nuối lại mảnh hơi tàn ; mà giường gạo hoa lay trong nước, chép sực thơ sầu, dễ lên non n tắc, phải chắt can trang :

Trăm nghìn gởi lấy tình quân,
Tơ duyên ngắn ngủi có ngần ấy thôi.
Dì ơi ! Cậy em, em có chịu lời,
Ngõ lên cho chị lạy rồi sẽ thưa
Giữa đàng dứt gánh tương tư,
Giao loan chắp mối tơ thừa mặc em.

Tôi cũng biết mà cũng khuyên chàng « tái », đôi bạn năm sau khi tôi chết rồi, phải đi cưới vợ. Chàng lấm trai như cỏ ngựa đường xa, như cánh chim trời rộng, nếu chẳng tơ duyên nối thì ... mà nương dựa mà bạn bầu. Huống chi ở với nhau đã có mấy năm nay con, công việc dạy trẻ giữa nhà, không lẽ phủ một mình chàng cho xiết.

Dì ơi !

Con « tôi » đứa lớn mới nên tám chín, đứa nhỏ vừa được năm ba, mất mẹ rồi tội lắm mà nầm... thiệt tôi nghĩ đến chừng nào nát gan đứt ruột. Ngoài ta kia có bao đoàn đoàn trăm sống cả thảy, còn tôi sao đương vui cảnh đoàn viên mà ngày xanh không đợi ? Việc phải khất được ngày đôi hẹp sau sẽ trả, tôi cũng tạm vậy mươi tuần nữa, dặng hẹp nàng thờ chồng mà trả cho nó cam ! Nhưng thôi ! ngọn đèn sắp tắt, cái bọt gần tan, tôi chỉ mong hai hẹp thêm một vài giờ, lòng viết trối cho nhau vạn kể nỗi niềm tâm sự.

Nầy dì :

Gánh nặng sang vai, tơ thừa tiếp mối, ở trên dung nuốt, đem duyên tôi trao lại tay dì. Bề nào cũng nghĩa chị em, dì có thương lấy bạn mà hồng thì cho kha ra lòng khinh rẻ.

« Chồng » là chồng « chung » của đôi đứa, mà « con » là con « riêng » của kẻ bạc mạng nầy. Từ đây trở về trước chồng dì là chồng tôi, nhưng từ đây trở về sau phần cứ an tề mà có dì thay thế. Dì ơi, yêu chồng không hay ghen bậy, tôi yêu cha bảy trẻ, lại càng trông cậy nơi dì « tốt ngoan làm quan cho chồng », tôi thọ mình không có ngoan nên ngoái ra trách cha nỗi con, tôi chưa được giúp chàng một đều gì cho lịch dân lợi nước. Dì xin có tài, có đức, chắc mai chiều cũng gỡ giùm cái khuyết điểm của tôi xưa. Mà dầm dương kẻ nối trao tơ gửi, cho rảnh rang chàng đều trung trả hiếu. Câu trách nhậm tôi giao lại cho dì, tôi cũng biết nặng-nề to tát thật, nong đò là tôi quí chồng, muốn cho chồng nhờ « dì nó » mà lập nên chút chi công nghiệp để về sau. Thì

Tôi dẫu thịt nát xương mòn,
Ngậm cười chín suối hãy còn thơm lây.

Hoặc giả đôi khi chồng tôi, « chồng ta » thấy con nhớ cha nhớ lại dì... thì một tay giọt lệ cả mắt vào đàn, dì không nên hẹp lượng cho với tôi mà chẳng để cho chàng thương xót khóc than người khuất mặt. Hà những lúc giờ tàn ý sợi cỏ kín, nghĩ mình vai thù mà chẳng đau đớn lòng cho kẻ thác oan, ư ? Đã đành rằng tôi tái hèn đức kém thật không đáng tiếc gì ; mà vả lại tấm lòng hồn tôi theo ngọn cỏ ba cây, tuy còn mang nặng lấy thế, chớ cần ở ngoài vòng thế tục. Thì dầu cho khi đất lo lương xo tơ phiếm thấy hiu hắt giờ ngờ cô tôi về, ... dì ơi ! tôi cũng không tranh công cướp của được nào ! thì một vài giọt lệ có mất vào đâu, dì không nên hẹp lượng cho với tôi, mà chẳng để cho chàng thương xót khóc than người khuất mặt !

Tôi vốn con nhà rầy bai, may gặp tay trượng phu quân tử, rộng thương có nội hoa hèn. Nên bấy lâu dây cái bóng tùng, có lẽ một làm hai, trăm sự cũng nhờ chàng lượng thứ. Những tưởng phu xướng phụ tùy bạch niên giai lão, có lo gì bể đông không cạn, bát nước chẳng đầy. Dè đâu duyên thảm hóa tơ mành
Bây giờ gương vỡ bình tan
Kể làm sao xiết muôn vàn ai ôi.

Dì ơi ! dây tơ có đứt, tiếng đàn còn vẳng vẳng bên tai, chén ngọc dầu lưng, hơi rượu vẫn nồng nơn giữa tiệc. Tôi có muốn chi cho khi được hoa nam hiệp để ai phải chứa tấm lòng tình trước duyên sau. Nhưng biết sao ? Chẳng thà tôi vô hậu thì ngươn chết là rảnh đời, bao nhiêu đầu cả vết xưa, bất qua cũng theo cuộc tang thương mà đổi đời thất lạc ! Cái nầy huyết vô mầu chồng tượng nên tin vật, lũ hai nhi kia khôn lớn, còn trông thấy trẻ, dễ không hoài tưởng tới tôi, sao ?

Ngặt một đều... quê hèn dốt nát phận tôi, thì có lẽ con nó cũng chịu ảnh hưởng ở nơi tôi, mà không khỏi quê hèn dốt nát. Nhưng tôi đã mua tảo bán tần làm an chất phát, kiếm cần nhiều mới có ngày nay. Chẳng phải tôi khoe mình, song xin dì hãy niệm lấy chút công xưa, mà sau nầy nghĩ tình cho đoàn trẻ. Cha nó một hai khi có đánh chưởi, dì khuyên chàng đừng đạo bởi chi mẹ nó, mà nó tủi lòng. « Mấy đời bánh đúc có xương », dì coi chừng thời thường họ hay liếu riếu người mẹ ghẻ !

Tôi dài nói : « Chồng » là chồng « chung » của đôi đứa, mà « con » là con « riêng » của kẻ bạc mạng nầy. « Chồng » thì không cần phải gửi lại cho dì, cho còn « con », dì ơi ! con là nàm ruột cắt ra, tôi xin dì, tôi lạy dì, hễ thương chồng « chung », thì cũng thương giùm con « riêng » của nhau, nhé !

Dì còn lứ thứ, đây vội tay ẵm tay bồng ; tránh sao cho khỏi tiếng « con mầy con tao », cho kẻ dưới tuyền dù được chút yên lòng hỉ dạ. Trẻ nó nhỏ dại, có khi nó cũng đầu cứng cổ lắm, dì ! Tôi cần kíp, nhiều lúc phải bực mình thay, huống chi dì ! nhưng xin dì hãy chịu khó chịu cực với con, chẳng những là làm phước cho tôi, mà lại là làm một cái gương cho đời nữa.

Mấy mà chàng dạy biểu sinh con nên phương trưởng, em nghĩ đi kẻo tôi kết cỏ ngậm vành. Thì nông nỗi thác rày, vẫn một tấm lòng, hồn tôi khôn thiêng, cũng vẽ mà phò hộ chồng con, mà độ duyên dì cho thuận hòa êm ấm.

Than ôi ! nói chưa hết lời, dì sao đành đa, tình dài giấy vắn, hơi mỏng mạng căn. Thôi, chàng ơi ở lại ; con ơi ở lại ! ngàn nầy vĩnh quyết, bao chừng trăm năm nữa, cho nhau con gặp được cửa nguyền !

Thay lời cho Mme V...
NGUYỄN-THỊ-NHI.

LỊCH-SỬ MỘT ĐẢNG ĐẠI-VĨ-NHƠN

NƯỚC TÀU LÀ TÔN-VĂN

(*Tiếp theo và hết*)

Bấy giờ Tôn ở ngoài, một mặt thì trao kế hoạch cho các bọn vận động ở trong, còn mình thì bôn tẩu về vấn đề ngoại giao đối với các nước. Khi đó chánh phủ nước Mỹ thì dửng vào địa vị trung lập, còn dư luận người Mỹ thì tán thành vào việc cách mạng của Tôn, chánh phủ nước Anh và dư luận dân Anh cũng vậy, duy có nước Pháp thì cả chánh phủ lẫn dân gian đều tận thành cho đảng cách mạng, còn chánh phủ nước Nga nước Đức lại có ý xu-hướng về bên Mãn-Thanh, chỉ có nước Nhựt-bổn đối với nước Tàu là mật-thiết hơn cả, thì những người chí sĩ tại dân gian nước Nhựt không những biểu đồng tình với Tôn, lại phần nhiều đem mình giúp cho Tôn nữa, còn vì chánh phủ nước Nhựt thì lúng lo chẳng quyết bề nào, vì là muốn lợi dụng chủ nghĩa, nên sau mới giúp cho Mãn-Thanh. Tôn bấy giờ về việc ngoại giao phải hết sức điều đình, vì nếu không khôn khéo mau lẹ thì công cuộc hỏng hết, nên Tôn lội kẻ muốn mượn nước Anh, để đe nước Nhựt, hiến tự mình đi áp dụng qua nước Anh. Khi đến thành Nữu-ước, nghe tin đảng cách mạng đang đánh thua thành lưỡng-Quảng gấp lắm, Tôn muốn tranh khỏi cái nạn đổ máu, liền đánh dây thép cho quan Tổng đốc lưỡng Quảng là Trương-nhuận Kỳ khuyên nên hiến thành đầu hàng. Trương-minh-Kỳ nghe lời. Tôn nhơn yêu cầu với chánh phủ nước Anh ba điều, một là bao nhiêu nợ của các nhà ngân hàng mà chánh phủ Mãn-Thanh vay thì dân Tàu không phải trả ; hai là ngăn trở không cho chánh phủ Nhựt bổn cứu viện Mãn-Thanh ; ba là bao nhiêu chỗ thuộc địa nước Anh phải cho Tôn đi lại tự do để tính đường về nước. Chánh phủ nước Anh bằng lòng cho cả. Tôn liền đi gấp về nước, về đến Thượng hải, thì đang có việc Nam-Bắc hòa nghị, các tỉnh đều phái đại biểu đến hội nghị tại Nam-kinh, cử Tôn làm lâm thời Tổng Thống, đổi chánh phủ Mãn-Thanh làm Trung Hoa dân quốc, tức là việc ngày mồng 1 tháng giêng năm 1912.

Tôn bấy giờ hi vọng đã thỏa ; mục đích đã đạt ; một bầu tâm sự đã kết quả như núi Thái san, nên Tôn cũng không muốn tham quyền cố vị làm gì. bèn nhường chức Tổng-Thống cho Viên thế Khải, ai ngờ Viên thế Khải là một đứa lang tâm, khi trước là sứng thần nhà Thanh, khéo điều đình mà được bước lên địa vị Tổng Thống, khi đã lên được chức Tổng Thống rồi, lòng tham không đáy, lại muốn làm một vị Hoàng đế Trung-quốc, liền đổi dân quốc làm đế quốc, kỷ nguyên là Hồng Hiến nguyên niên.

Khi đó Tôn đã về nhàn, mà vì nước không thể nhàn được, liền cùng Sái-Ngạc khởi binh tại Vân-Nam, đánh thẳng lên Bắc-kinh. Viên thế-Khải thế nguy, phải tự tử mà chết. Kể đó nước Tàu chia ra nhiều đảng phái, khuynh loát lẫn nhau, vì những kẻ ra cầm quyền nước đều mang cái chủ nghĩa vị kỷ, nên trong nước thành ra rối loạn. Tôn mấy phen hết sức điều đình, mà đều không công hiệu gì, thiệt là một nỗi khổ tâm của Tôn, sau Tôn lại bị gia tướng là Trần-quýnh-Minh nghe lời phản dán của Ngô bội-Phu, quay ra phản Tôn. Tôn còn chút nữa bị hãm hại, nếu không có thủ đoạn anh hùng như Tôn, thì đã chết ở mấy năm trước rồi, vậy mà Tôn lại đuổi được Trần-quýnh-Minh, thâu phục được Quảng-châu, hiệp binh lên đánh Bắc-Kinh, làm cho Tào Côn phải thối-vị. Gần cái chí nguyện của Tôn không những muốn thống-nhứt nước Tàu, mà lại muốn liên-hiệp cả cảnh da vàng ở chân Á, người gia mà chí-khí không già, càng lấy làm vui đi tới. Tôn thiệt là tay cái-thế anh-hùng, tiếc rằng hi-vọng chưa kết-quả thì Tôn đã vội lìa trần. Ta kể truyện đến đây không được không quảng cáo viết xuống mà than rằng :

Ô hô ! mấy người được như Tôn-đắt-Tiên ? ? ? !

Thiệt là :

Phong-trần mài một mũi gươm,
Những phường giá áo túi cơm sá gì !

NAM-KIỀU

Cuộc thi võ với Amadou

Về cuộc thi võ với Amadou mà bổn báo có tỏ ra rất rõ ràng trong mấy tháng trước, thì hiện nay nội xứ Nam-kỳ nầy, chỉ có anh Tạ-ánh Xém vóc vạt là xứng đáng thay mặt cho các võ-sĩ Annam đối địch với Amadou mà thôi.

Song le Tạ ánh-Xém không chịu dượt thử với các tay võ-sĩ khác cho công chúng rõ tài, thì cuộc đấu võ nầy có lẽ không thành hiệu được.

Mới đây bổn báo có tiếp được thơ của M. *Lâm-chấn-Mảnh* Lương-y bổn quốc ở Trảon (Cầnthơ gởi đến, nên xin đăng dưới đây, để dục lòng các tay võ sĩ Annam vậy.

B. B.

THI VÕ VỚI AMADOU

Một phần thưởng cách mở ;

Mấy tuần lễ nay, đi đến đâu cũng thường nghe bàn luận về cuộc thi võ với Amadou và kẻ thì hứa cho phần thưởng nầy, người thì hứa cho phần thưởng khác.

Tôi là người rất ham mộ thể-dục, thấy mấy hội Annam như hội *l'Etoile de Giadinh* và mấy vị đánh Tennis giỏi thường ra chiếm được giải vô-địch cùng người, làm cho nở mày nở mặt Annam, khiến cho ngày nay trong lục-châu nầy ra không biết bao nhiêu số người ham đá banh tròn, ham đánh tennis. Dường ấy cũng nên mừng cho đường thể-dục nước nhà và nên cảm ơn hội l'Etoile de Giadinh và mấy vị đánh tennis giỏi ấy. Vì Annam bước được bước nào, ta nên mừng bước nấy.

Bấy lâu nay nghề võ Annam phải mai một vì không gặp dịp đặng phô tài Annam tuy nhỏ thó chớ lẹ làn, mánh lới có, nếu chỉ công luyện tập cũng mạnh mẽ như người vậy.

Biết đâu nhờ Amadou khêu khích Annam rồi sau nầy Namkỳ lại trở ra một vị võ sĩ anh tài, dám ra tranh giải võ-địch với kẻ ngoại bang.

Nay tôi chẳng nệ tiếng chê bai, xin hứa rằng hễ vị võ sĩ nào thắng đặng Amadou, nếu đau ốm muốn dùng thuốc tây, tôi sẵn lòng săn sóc và coi như người trong thân tôi vậy. Nếu phải tốn kém mua thuốc uống, thuốc chích hoặc dùng món chi, dầu mắc dầu rẻ tôi đền chịu cả, không cho vị võ sĩ ấy tốn một đồng nào. Cả võ sư con người cũng vậy nữa.

Chẳng phải tôi đi chúc sự chẳng lành cho nhau, tôi nói là khi nào muốn dùng thuốc tây, nếu chẳng chê tôi là người tài sơ học siển, tôi sẽ đem tấm lòng yêu mến mà đối đãi luôn luôn.

Mấy lời dường đột, tự tôi đã lấy làm thẹn thùa vì cái ngứa lắm, xin chư quân tử lục châu lượng tâm nhiệt thành của tôi xin cho thể dục nước nhà mạnh thêm thì quí hóa lắm.

Lâm-chấn-Mảnh
Médecin aux haires
Trảon

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

Đồ âm công kiểu văn minh học đạo khiên hoặc đi xe hơi cũng đặng của Huỳnh-trí-Phú đã chế tạo ra hơn 10 năm rồi lục châu đều biết tốt và đẹp nhứt trong nước Annam, nay dọn để cho mướn tại Cholon đường Cây-mai số nhà 33 và 35 bis cần dùng xin đánh dây thép hoặc gởi thơ nội trong một ngày sẽ có đồ đem đến tận nơi chờ bằng xe hơi không trễ, giá từ 100$00 sắp lên sẽ có đồ đi xứng đáng

VĂN TẮT THỂ THAO

Lẽ nghĩa chi nộ

Khi hội « L'Etoile de Giadinh » không chịu để cho người hiếp đáp, nên tách ra khỏi vòng Nam-Kỳ Thể-thảo Tổng-cuộc, thì những người ái mộ cách đá banh trọn tuy kính phục cái cử chỉ quân tử của người làm đầu và của các hội viên hội Giadinh, song trong lòng có chút lo sợ, lo là lo đường thể dục của Annam phải trở ngại, sợ là sợ người đá banh không hiệp lực đồng tâm để cho hội rã rời ắt sẽ bị người khinh khi, lại càng thêm hổ nữa.

Rất may thay ! hội Giadinh tách ra ngoài vòng Thể-thảo Tổng cuộc mà sự đá bánh của Annam đã không trở ngại, lại càng thạnh phát hơn xưa bội phần; người hội viên trong hội đá không màn chi xiểu lòng, mà người khác lại còn xin vào thêm đông nữa. Sự giận của hội Giadinh mà làm cho có được một cái sân xinh đẹp, giận mà làm cho có dịp dấu tài với người Ang-lê 4 lần, giận mà làm cho thiên hạ càng yêu mến, mỗi lần đá banh áp tới xem chơi đến năm bảy ngàn người, cái giận đường ấy mới thiệt là giận nhơn nghĩa chớ không phải giận huyết khí như ai vậy.

Có sáu hội thể thảo Annam, thấy hội Giadinh có tài, mà lại có chí thì cám mến nên vừa nghe có cuộc tranh dấu « hình đồng Khoa học Tạp chí » thì liền hiệp với hội Giadinh mà tổ chức cuộc ấy.

Tranh hình đồng Khoa-học Tạp chí thì chúa nhựt tới đây sẽ khởi sự, rồi từ đó về sau mỗi buổi chiều chúa nhựt đều tranh dấu tại sân « Etoile de Giadinh » luôn luôn, 2 hội đá từ 4 tới 5 giờ, rồi 2 hội khác đá từ 5 tới 6 giờ. Tôi biết chắc người Annam ai ai cũng đều đến coi, vì tốn có một cắt mà coi đến 2 giờ đồng hồ, lại khỏi bị người cầm roi đánh đập, nên tôi tưởng chẳng cần phải rủ ren ai. Tôi ước có một điều nầy là hội « l'Etoile de Giadinh » thấy 6 hội, kia tiền tài không được chơi chớ nên bày góp tiền mà chia cho mấy hội, còn hội Giadinh làm ra cái sân tốn hao trên bạc ngàn mà không chịu chia một phần. Chúng ta đến xem chơi dừng tiếc chi một cắt bạc, chúng ta nên bắt chước hội Giadinh mà làm nghĩa với mấy hội Thể thảo Annam, dầu không có người dón mà góp tiền, chúng ta cũng phải đi kiếm mà trả, chẳng nên thừa dịp sân chưa có rào kính mà chúng càng vô, làm như vậy đã thất thể diện mà lại bất nghĩa với mấy hội Thể-thảo của người mình dương gầy dựng.

VIÊN-HOÀNH.

Đài hội L'Etoile de Giadinh

Vì cuộc đá banh trong hai buổi chiều 12 và 13 Avril rồi đây mà hội Ang-lê dưới tàu Teucer mới hội L'Etoile de Giadinh xuống tàu mình để dùng một tiệc rượu mà đáp lễ lại.

Bởi vậy cho nên tối 14 Avril tới 7 giờ rưỡi gần 30 hội viên của hội Giadinh đồng tựu tại mố sông Saigon kế xuống đò mà sang qua chiếc Teucer. Khi ghe đò vừa cặp hông tàu, thì có một người Ang-lê biết nói tiếng Langsa bước ra tiếp rước. Các hội-viên hội Giadinh lên tàu, bắt tay chào hỏi nhau rồi thì kế mời vào một cái phòng riêng, chưng dọn rất hẳn hòi, là nơi đặc tiệc rượu.

Mấy người Ang-lê, vì bị thiếu ghế, nên phải đứng dặng để ghế cho khách ngồi, hai bên liền cụng ly nhau và chuyện trò rất nên vui vẻ. Bên hội Giadinh có mấy người biết nói tiếng Ang-lê thì dùng tiếng Ang-lê mà nói, còn bên Ang lê cũng có kẻ biết tiếng Langsa nên dùng tiếng Langsa mà đàm đạo. Trong khi yến ẩm, nhạc Ang-lê có đánh nhiều bản nghe rất êm tai, kế nhạc Annam tiếp theo, nghe càng thâm trầm hơn nữa. Có nhiều người Ang-lê hát, còn Annam thì ca, coi bộ họ thích mấy bản Bình bán, Hành-vân của mình lung quá. M. Qui Thomas làm đầu bọn tài-tử Annam được khen ngợi lắm.

Trong cơn chuyện vãn hội Ang-lê có tỏ lời khen ngợi MM. Thơm, Rớt, Xưởng, Giỏi, Tỏ, Tiến, về sự đá hay, và khen hội Giadinh khéo sắp đặc.

Khi cạng ly rồi, có một viên quan võ dẫn các hội viên đi xem máy móc dưới tàu và cắt nghĩa cho nghe rành rẻ nữa.

Đến 10 giờ rưỡi khuya mới từ giã nhau, xuống đò qua sông, rồi ai về nhà nấy.

V. H.

COMMISSION INTERCLUB ANNAMITE

Tối thứ năm 9 Avril, tại nhà hội đường Colonel Grimaud, mấy ông đại biểu của mấy hội đã xin ghi tên vào sổ dặng tranh Challenge Annamite của tòa Khoa-học Tạp-chí và Đông-pháp Thời-báo ban cho, đã nhóm nhau lối 8 giờ tối dặng bàn tính các việc và cử bàn trị sự luôn thể.

Trước hết Commission Interclub Annamite công nhận mấy ông sau đây, làm đại biểu cho hội mình.

Délégués

Titulaires	Suppléants
Etoile de Giadinh	
M. Lê văn Thơm	M. Ng khắc Nương
Choquan foot ball club	
M. Huỳnh v Phú	M. Ng đông Thạnh
Arsenal	
M. Ng văn Kinh	M. Lê du Khánh
Donai sport	
M. Trần v Mạnh	M. Ng hoàng Tá
Tandinh	
M. Lê xuân Thới	M. Ng thành Hoa
Oxygène et acétylène club	
M. Lê văn An	M. Trần v Lượng
Banque de l'Indochine club	
M. Jacques Thơm	M. Pierre Tống

Trừ ra khi nào người Délégué titulaire vắng mặt, thì người Délégué suppléant mới được phép đi hội thổ và cải lẻ.

Kế đó cử bàn trị sự :

MM. Lê văn Thơm đắc cử Hội trưởng
Lê xuân Thới đắc cử phó Hội trưởng
Nguyễn văn Kinh đắc cử Từ bàng
Trần văn Mạnh đắc cử Thủ bổn

Khi cử bàn trị sự xong thì kế lập calendrier.

Vậy bữa chúa nhựt 19 Avril, thì Donai đấu với Arsenal từ 4 giờ tới 5 giờ, kế đó thì Etoile de Giadinh đấu cầu với hội Oxygène et acétylène club.

Mỗi chiều chúa nhựt và mỗi ngày lễ đều có đấu cầu tại sân Etoile de Giadinh 2 lần, nên đáng công đi coi lắm và góp một cắt bạc đỡ làm chi phí, thế không mấu là bao nhiêu.

Câu chuyện

Thầy giáo ở Bà-điểm đối với Cô giáo ở Bà-điểm

Khẩu niệm động Ta bà ha, sáu bình mực lại trợ ngã, hô biến !

Cứ L. T. T. V. số 1090, ngày 31 mars, có đăng bài « Rất giã man ! Cái thủ của kẻ tiểu nhơn » mà đoán, thì thành một câu chuyện bất nhã, mà lại bất nhã cho thầy giáo ấy nhiều, vì cái chức trách của thầy ở vào ngôi giáo-huấn, đối với nữ giáo viên cũng như anh em một nhà không thể làm mất lễ trang nghiêm, buôn hỗ là làm điều bất nhã như vậy.

Trong lúc 2 giờ thiếu 15 cùng Cô-giáo là người đồng chức phận như mình nói chuyện, Thầy-giáo nói cái gì mà lỡ lời ? Cô-giáo vì sao đến nỗi ý, cho đến không trả lời phải mượn cái bình mực làm một bài văn kính-tỉnh thầy, bắt tử trên nón casque luôn cả bộ đồ tây trắng vậy ?

Đang giữa trước mặt học sanh còn gì thể diện, còn gì hồ thẹn bằng. Phải, bởi vậy thầy giáo mới xung cái gia-tánh lên, *khẩu niệm động Ta bà ha, sáu bình mực lại trợ ngã*.

Cứ đó mà luận, thì cái bình mực của cô giáo trước kia là một bài học không những để kính-tỉnh Thầy giáo trường Bàdiểm mà là một bài học để làm gương trong tứ giáo huấn và học sanh truyền tụng. Chí như sáu cái bình mực của thầy ấy đối với cô giáo ấy, đã không thành một câu chuyện gì, mà lại lộ thêm cái tánh tình bất nhã nữa.

DU HỒNG.

Ai tín

Mới dặng tin buồn rằng lịnh hiền nội trợ của M. Paul Peirera Huỳnh-kim-Huê, Contrôleur de route des Chemins de fer du Sud, đã ly trần tại Mỹ-lồng (Bentre). Tôi vẫn cùng M. Peirera là bạn có giao có kết, lại là bạn đồng ty, nay hay tin chẳng lành như vậy lấy làm đau đớn và buồn thảm vô cùng cho bạn nữa đường gãy gánh.

Vì xa xuôi không thể đến đưa linh cữu của cô lên đường, nên để mấy lời phân ưu cùng M. Peirera và quí quyến sau cầu cho linh hồn cô dặng tiêu diêu nơi cõi thọ.

Nguyễn-văn-Diên
Secrétaire dactylographe des Chemins de fer Sud Saigon

Đông-Pháp Thời-sự

SAIGON

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	10f. 70
Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	10 60
Trung-kỳ Công-nghệ Ngân-hàng (Banque Industrielle de chine)	10 60
Hongkong et Shanghai	10 60
Chartered Bank	10 60

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi tạ một trăm kilos chở đến tỉnh luôn và cái bao nữa :

Lúa Vinh-long	5 $ 50	tới 5 $	60
Lúa Gò-công	5 65	— 5	75
Lúa Bãi-xàu	5 60	— 5	70
Lúa Bạc-liêu	5 65	— 5	75
Lúa Cao-man (trắng)	5 30	— 5	45
Lúa Cao-man (đỏ)	4 95	— 5	08
Giá lường tự	5 60	— 5	70

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

TÀU TỚI

Chiếc Tonkin ở Haiphòng bửa 18 Avril lối 10 giờ sẽ qua tới.

Chiếc Commissaire Réam ở Âu châu, ngày 20 Avril sẽ qua tới.

Chiếc Amiral Latouche Tréville ở Đại Pháp ngày 21 Avril sẽ qua tới.

Chiếc Bangkok ở Port Saïd đã chạy qua Đông Pháp ngày 1er Avril.

Chiếc Amboise ở Marseille sẽ qua tới ngày 21 Avril lối 4 giờ chiều.

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc Angers sẽ chạy qua Marseille bửa 19 Avril.

Chiếc L'Amboise sẽ chạy qua Trung-Huê và Nhựt-bổn bửa 24 Avril.

ĐẠO CHÍCH LỚN GAN

Saigon. — Đêm 15 Avril rồi đây lối 2 giờ khuya, tên Trần-văn-Sơ là cộng-tử-rô-lơ ở Tòa binh (Identité judiciaire) gát tại sở ấy, xảy nghe có tiếng khua động và mở cửa rồi có một người lạ mặt ở ngoài đi vô.

Tên Trần-văn-Sơ bèn lén đi nhẹ nhẹ lại bắt tên ấy, nhưng tay nó có cầm dao nên chém trúng màng tang tên Sơ rồi thoát ra mà chạy. Tên Sơ bị chém rồi song chẳng chịu nhận thua Đạo-Chích, cứ việc rượt theo tới đường Filippini rồi nhảy ôm ngan sơ ếch tên ấy mà vật xuống đất. Tên Đạo-Chích liền chém tên Sơ một dao trúng cạnh tai và một dao nơi hông mặt nặng lắm nếu tên Sơ phải buông nó ra rồi nó chạy mất. Nhưng trong khi gấp rút tên Đạo-Chích có làm rớt lại một cái áo và trong túi áo ó một cái giấy nằm nhà thương tên Nguyễn văn-Giang.

Ông cò quận thứ nhứt lãnh tra xét vụ nầy, có lẽ nay mai cũng nã trúc được tay ấy.

BỈ TÍN

Bổn-báo mới tiếp bông-thiệp của ông và bà Nguyễn, trọng Quyền, Hương-cả làng Thái-thuận, tổng Hòa-thinh (Mytho) cho hay đến ngày 23 và 24 Avril 1925 ông bà có định chữ vu qui cho lịnh ái là cô Nguyễn thị Tiết.

Bổn báo đề lời mừng ông bà và chúc cô dâu cậu rể.

TRẺ THƠ ĐI LẠT

Chợ-đủi. — Thiếm Huỳnh thị Thông ở đường Verdun (Chợ-đủi) mới đến bót mà có rằng hôm bửa 11 Avril lối 4 giờ tên Lê văn Chà 16 tuổi, và Ng-văn-Thiền, 13 tuổi, là cháu của thiếm, đi chơi nơi vườn Maurice Long rồi không biết ngõ về nên lạt mất. Thiếm khai rằng thằng Chà mặc áo quần vải đen còn thằng Thiền thì mặc đồ vải trắng.

Vậy ai có gặp hai trẻ nhỏ nầy khá dẫn giùm nó về cho bà cháu gặp nhau kẻo mấy ngày rày thiếm Huỳnh thị Thông không an ngồi đứng.

CŨNG VẬY CHỚ

Saigon. — Chú Ngô văn Bình, thợ rèn ở làng Bình hòa xã (Giadinh) dắc con là Ngô văn Tỷ, 14 tuổi, ra Saigon chơi, khi đi tới đường Alsace Lorraine, cha mắc lo ngó nhà cửa lâu dài mà bỏ con lạt mất. Thằng Tỷ nầy mặc quần đen, áo trắng có sọc xanh, hình vóc ốm nhom ốm nhách.

Ai có gặp xin chỉ giùm dường cho nó về kẻo không ai thục ống bỏ cho chú thợ rèn rồi chú lỗ bộ bụi nghe !

DUPRÉ ĐI HONGKONG

Vợ ai Dupré định đến ngày thứ năm tới đây thì xuống tàu qua Hongkong đặng tỷ thí với vợ ai Jim Cartlidrige. Khi xong cuộc đấu vỏ nầy, chưa biết Dupré qua Thượng-hải, Manî, hay là trở về Saigon, vì Dupré chưa nhứt định.

SÚNG LỤC

Cholon. — Mới đây thầy đội Aimé Duran hiệp với tên lính Châu văn Nhung đi dọ dẫm và rình bắt được tên Văn Muôn, cư trú ở lò rượu Larue, ở đường Armand Rousseau và tên Lê văn Teo, cũng ở đường Rousseau số 25, vì hai cậu nầy đều có súng lục liên hiệu Browning cả. Hai cậu đã bị giải lên Tòa để chờ lịnh quan trên kêu án về tội có súng mà không có giấy phép.

CHẠY ĐÂU CHO THOÁT

Giadinh. — Mới đây thầy đội Nguyễn văn Sao, sở Mật thám hiệp với thầy Bùi văn Nếp, Phan văn Phải, Phan văn Đứa, Nguyễn văn An, Lê văn Côn và Hương quản Nguyễn văn Ngọ làng Hạnh thông xã đi rảo các làng trong tỉnh Giadinh dặng tìm bắt những quân trộm cướp. Nhờ sự lanh lẹ và sáng ý của thầy đội Sao và mấy thầy kia phụ lực nên đã bắt được tên Phan văn Khinh kêu là Kinh, tên Lành kêu là Nhân và tên Dậu, dân làng Phong phú (Giadinh) vì mấy tên nầy cang về tội ăn cắp xe máy và dùng súng lục liên đón đường giựt 900 $ của 2 tên khách trú Huỳnh Hợp và Lạc Bồi hôm ngày 8 mars 1925 tại Bình thọ (Giadinh). Trong lúc ấy có xét nhà tên Khinh kêu là Kinh thì lấy được một cây súng lục liên, có 6 cái bỉ và một cái xe máy.

Sáng lại trở ra Bàn cờ Chợ đủi bắt được tên Trương văn Sâm vì nó có mua một cái đồng hồ vàng của tên Quảng ăn cắp của người ta mà bán. Có bắt được tên Ng văn Chạy, Ng văn Quí kêu là Lê văn Nam vì hai tên ấy ăn trộm của M. Paul Ballot ở đường Kitchener, một cái quạt máy, 12 cái quần và 12 cái áo tây trắng. Đội Sao lại còn bắt được tên Lê văn Xuân về tội ăn cướp của tên Daniel Tốt ở Bàn cờ hôm 6 giờ 21 rạng mặt 22 tháng 8 Annam năm 1924. Còn mấy tên chứa đồ gian là Đinh v, Châu, Trương v, Giác và Võ thị Lâu cũng đều bị nã trốc cả.

TRÂU PHÁN CHỦ

Bocming. — Tên Lý Cúch, 17 tuổi, giữ trâu cho tên Lâm Sô ở làng Lai tâm mới hôm 11 Avril rồi đây lối 1 giờ trưa chẳng rõ có phải tại nắng qua nên con trâu cổ phát điên hay sao, mà xốc tới chém thằng chăn trúng một vít trên vú tả, 1 vít ở vai tả, 1 vít ở bắp đùi hữu, và 1 vít ở nơi hông tả rất nặng. Khi có người hay tin ấy liền đi báo với làng, hương chức liền dạy chở tên Lý Cúch đến nhà thương cho quan Lương y bó rịt. Vít thương tuy nặng song quan thầy có thể cứu được, không sao.

MA-TÌNH

Tôi nghe đồn rằng tại nhà một người kia gần nhà thương Sóctrăng, mỗi buổi chiều lối 6 giờ, 6 giờ rưỡi, thì ở trong bụi tre liền dắt cục ra trùng nhà người ấy, và thiên hạ rủ nhau đến coi đông lắm, và nói rằng : ma liệng, nên cha sở Sóctrăng có đem súng ra bắn vô trong bụi tre ấy, mà cũng không hết ; thì tôi có đến tại chỗ ấy coi cho biết, quả thiệt cũng có ý như lời đồn ấy, và cả thảy đều cho là có ma thiệt, song tôi chắc có dấu giá đối, mà tìm chưa ra, vì hễ có làng hương chức đến đông thì hết liệng, thiệt là đời giá đối, kẻ quấy làm nhiều sự mãn-nhiệm quá.

Nên tôi có hỏi dọ ra mới biết, nhà ấy có một đứa con gái, mới gả cho tên nào ở tại chợ Sóctrăng, rồi sao đó, mới sanh ra việc liệng nhà ấy như vậy.

Vậy xin chư độc giả chớ tin dị đoan và lời đồn huyễn, rồi đến xem đá thất công và lại tốn tiền xe kéo nữa.

BÀ HÒA LÀM RỘN

Bấy lâu nay nhằm mùa hạng, bà hòa cũng muốn đến viếng các nhà tại châu thành Sóctrăng, mà ai nấy đều gia giữ và không chịu tiếp rước, nên bà rất buồn lòng, chẳng biết dâu tá túc. Bởi vậy cho nên hồi 9 tối đêm 13 Avril 1925 Bà thả rảo khắp nơi chơi cho giải buồn, khi tới tại xóm dưới cầu tàu Bạc-liêu, là ghé vô nhà Bình-thị Lùi, bị Thị Lùi đi vắn, không được tiếp rước bà tử tế, Bà giận nổi hỏa lên, mà lúc ấy nhỏ lối xóm hay kiếp đến tiếp cứu đuổi Bà chạy mất nên chảy một chút mà thôi.

GHE NHỎ CHỞ CHI ĐÂY

Hôm 10 Avril rồi đây, lối 7 giờ tối, chiếc ghe của tên Nguyễn văn Bình chở khẩm đứ đang đậu tại Phong thạnh, xảy bị sóng đánh vượt sào nên trôi ra ngoài khơi rồi chìu tuốc. Thời may lúc ấy có chiếc tàu Marabout chạy ngan thấy việc rủi ro nên ngừng lại mà lo cứu vớt.

Tên Bình khai rằng vợ nó với hai đứa con mới nên 6 và 8 tuổi đều bị chết chìm hết. Thương thay !

VÌ TÌNH HAY VÌ TIỀN

Hôm bửa 9 Avril rồi đây, có người đến báo với quan Chủ quận Ômôn rằng tên Nhiều chém tên Lợi nặng lắm, và hương chức đã chở tên Lợi đến nhà thương Ômôn rồi. Quan Chủ quận liền đến khán thương tích, thấy tên Lợi bị chém rất nặng nên dạy làng phải chở tên ấy xuống nhà thương Cầnthơ. Nhưng đi mới nửa đường, tên Lợi kêu trời mấy tiếng rồi thác. Bởi tên Lợi chết rồi nên lấy khai không được, quan mới đòi vợ của nó mà tra hỏi. Vợ tên Lợi bèn khai rằng trong đêm 8 Avril tên Lợi gặp tên Nhiều dắc tình nhân đi bóng gió, tên Lợi có rầy tên Nhiều về khoản ấy. Nhiều không nhịn nên hòa ra việc cải cọ với nhau rồi tên Nhiều chém tên Lợi một dao trúng bụng. Bắt tên Nhiều mà tra thì nó khai tên là Trương bá Phước kêu là Nhiều, đêm 8 Avril 1925 nó đi kiếm tên Trung và tên Sang đặng đàm đạo chơi, đến 9 giờ mới lại nhà tên Lợi mà đòi tám cắt bạc. Tên Lợi không có tiền mà trả, nên nó trở lại kiếm tên Trung và tên Sang, không dè tên Lợi đi theo mà rình rập nó. Khi nó vô nhà tên Trung một lát, thì tên Lợi cũng tới đó, kêu nó ra sân rồi nói như vầy : « Mầy không biết tao là tay « anh chị » ở chỗ nầy hay sao ? Sá gì mầy cắt bạc mà mầy chòn sơ tao như vậy hử ? Tao nói trước cho mầy giữ mình, nội đêm nay tao đưa mầy về âm phủ đó ! »

Nói vừa dứt lời, tên Lợi liền nhảy tới tay thoi chưa đã nắm nó tô lăng nhào. Thời may nó chụp được cái dao nên chém tên Lợi một dao quá nặng.

Nhiều đã bị giải lên Tòa để chờ ngày lãnh án.

THIỆN BẤT TÙNG GIAN

Mytho. — Ngày 11 Avril rồi đây thầy đội Dồn ở làng Mỹ-phước-tây có giải đến phòng quan Biện-lý một vụ ăn cướp số bạc 1.076 $ sự tích như sau nầy :

Nguyên ngày 3 Avril tên Lê-văn-Hưng kêu là Hương-trưởng Công ở làng Mỹ-hạnh-trung, tổng Lợi-trinh (Mytho) có việc, nên đi ra Cailậy bằng xuống, có một đứa ở bơi xuống ấy, đặng qua giang xe hơi mà đi Mytho, song sự rủi ro xảy đến, xuống mới tới vàm kinh Xáng thượng về làng Tân-bình lối đó chừng ba giờ rưỡi khuya, thình lình có một chiếc xuồng khác lơn xáp vào cặp ba tên hung đồ, rồi đập tên bơi xuống của Hương-trưởng Công một cây nhào xuống sông, kế chúng nó qua đó Hương trưởng Công xuống mà lục trong túi áo mà lấy số bạc 1.026 $ và một cái valise có đựng những giấy tờ cùng đồ y phục. Khi chúng nó ăn hàng xong rồi, thì tàm dường đào tẩu, còn hương-trưởng Công lúc tỉnh hồn mới la làng lên, thì hương-chức làng Tân-bình hay chạy đến tiếp cứu, nhưng luống công vô ích, còn ai mà bắt. Cách vài ngày sau nhờ có thầy đội Dồn và hương-giáo Tùng ra công, gắn sức, quyết làm cho tròn phận sự, nên độ kiếm ba tên hung phạm là : 1° Huỳnh văn Chuộc, 2° Cao văn Diễn, ở làng Mỹ hạnh trung và 3° Huỳnh văn Kiểm kêu là Mẹo ở làng Mỹ phước tây. Bởi hai vị nói trên đây đem lòng nghi cho chúng nó, nên mới đến xét nhà, thì quả tang có rõ ràng, vì chúng nó không một lời chi chối cải, thú thiệt những điều của chúng nó làm, chiếc xuồng thì chúng nó mượn của tên Huỳnh văn Bôn cộn valise và bạc tiền thì chúng nó chia ra mà xài tiêu tăng hết. Bởi dắc vân bằng nên giải ra cho quan Chủ-quận Cailậy làm enquête rồi giải nội vụ ra Tòa. Hiện nay chúng nó đã ngồi khám chờ ngày quan Tòa thường cho 3 đứa ít năm cơm áo. Đáng đời những đứa gian tham chẳng chầy thì kiếp cũng phải bị chốn ngục hình mà đền tội. Vì của người ta làm đổ mồ hôi xót con mắt, nhinh nhóc dành để mới có đặng số bạc ấy, mà chúng nó chăm nom để ý giựt của người thì trời nào để cho chúng nó hưng dụng, hưởng của ấy cho toại chí được.

TRƯƠNG KANG
QUAN LƯƠNG-Y CHINOIS
ở đường Chasseloup-Laubat
số nhà 15

Nhổ răng một cách rất êm ái.
Trồng răng bằng sành và răng vàng

Cáo bạch

Kính tỏ cùng lục-châu chư tôn hiền : Tôi có một người con trai tên là La-văn-Tỷ dit Chí-Thiện, vì đã hoan đàng lâu nay, nên tôi chẳng nhìn biết tới nữa. Vậy nợ nần gì của tên Tỷ dit Thiện nói trên đây làm ra cùng là việc chi khác nữa tôi chẳng biết đến.

La-tử-Âu,
Commerçant, Hatiên.

Yết thị đấu giá

Avis rectificatif de concours

Objet : *Exécution de travaux de dragages en Cochinchine au cours des huits années allant de 1927 inclus à 1934 inclus.*

Lieu, date et heure du concours : Le troisième jour suivant l'arrivée à Saigon du courrier des Messageries Maritimes devant quitter Marseille vers le 16 Juillet 1925 et à 9 heures du matin dans la Salle des Adjudications du Service des Travaux Publics à Saigon.

Muốn bán

1° Một cái xe hơi hiệu Delage 11 H. P. sáu bảy chỗ ngồi, kiểu năm 1924, có đủ đồ phụ tùng, xe ít đi nên còn mới.

2° Một cái xe hơi hiệu Talbot Darracq 14 H. P. sáu bảy chỗ ngồi, còn tốt và có đủ đồ phụ tùng.

Ai muốn mua xin do nơi nhà ở đường Colombert số 12 hay là đến tại Bổn quán mà thương nghị giá cả.

H. DELPEYRAT
Khi trước là Hãng E. FOURCOU
Số nhà 33bis, 35, 37, 39
Đường Amiral Dupré Saigon
RƯỢU CHÁT, RƯỢU MẠNH
RƯỢU KHAI-VỊ, RƯỢU TIÊU-HÓA

MUỐN BÁN

Một cái xe-hơi nhỏ, bốn chỗ ngồi, còn tốt, ít đi, giá 700$00.
Muốn hỏi xin lại đường Pellerin số nhà 52.

Tám năm danh tiếng
Nhà họa chơn-dung
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
57 rue Catinat 57. — SAIGON

Thợ vẽ có bằng-cấp trường Xảo-Nghệ và 3 cái bằng-cấp Đấu-xảo. Năm 1922 dự cuộc Đấu-xảo Marseille đặng thưởng Médaille và bằng-cấp danh dự.

Kính thưa quí-vị,

Trót 7 năm trường, quí-vị thường thấy tên nhà Họa-chơn-dung Nguyễn-đức-Nhuận trên các tờ báo, nào là lời khen thơ tặng của các danh gia ; thì quí vị cũng trọn tin bổn hiệu. Nhơn vì trót năm nay, vì hình vẽ nhiều quá phần tôi cũng nhiều việc, nên có bề trễ về sự họa-chơn dung ; xin quí vị miễn chơ. Kể từ ngày nay, các việc tôi đã sắp đặt có thứ tự, quyết chẳng còn trễ nãi, và đã dời nhà họa chơn dung của tôi lại đường Catinat số 57 là nơi thứ-nhứt ở Saigon ; phòng chưn hình kiểu thì chưn ở dưới, còn phòng họa thì để trên lầu. Công việc làm tôi sẽ hết lòng sốt sắn và kỹ-lưỡng, cho vui ông quí khách.

Nay kính
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN.
Cần bạch.

Ngọn lửa rất vô tình chờ mình hơ hỏng, nhưng mà có mấy chừa lửa
HIỆU
KNOCK OUT
là Mấy tên chế hóa ra bột
Chửa lửa hay lắm
L. JACQUE et Cie
CÓ TRỮ BÁN

Công-ti Quán-hạt đại thương

Công-ti nặc-danh vốn 30.000.000 quan

Grands Magasins Charner

SAIGON

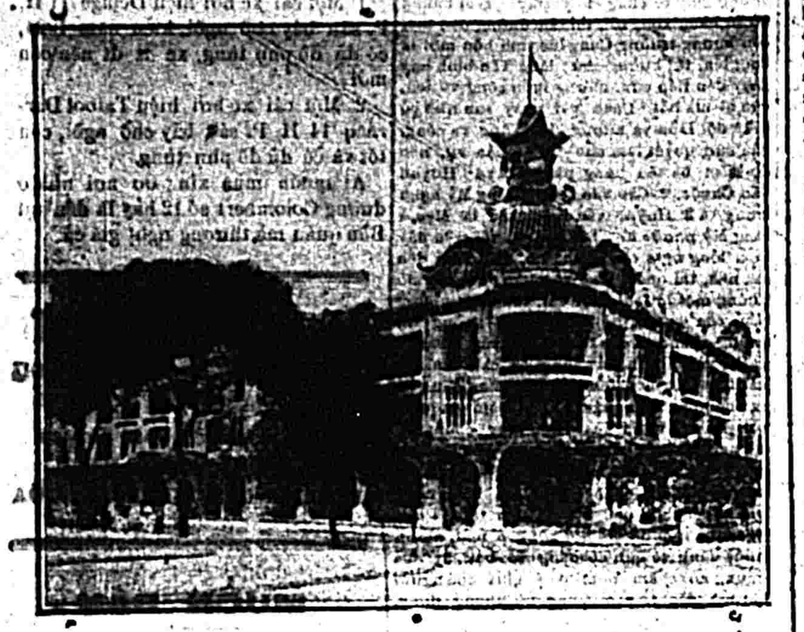

Từ thứ ba 14 Avril tới 30 avril

Sẽ bán các thứ rượu bổ rượu ngọt hiệu FOURNIER - DEMARS

Cherry Brandy « Fournier » la bouteille.	18 fr.	50	Marasquin « Fournier » la bouteille.	17 fr.	00
Curaçao orange triple, sec le cruchon.	15	50	Prunelle « Fournier » le cruchon.	12	00
Grog Américain « Fournier » la litre environ	22	50	Royale Fraise la bouteille	14	00
Impérator supérieur anis la bouteille	18	00	Sirop de Citron la bouteille	13	50
Kummel Azoff Eckau N. 00 la bouteille	20	00	Zeste Citronnelle la bouteille	13	00
Cordial « Fournier » à la fine Champagne, la bouteille.	21	00	Guignolet « Fournier » pur jus de fruit, la bouteille.	17	00
Crème de Cassis pur jus de fruit la bouteille	14	00	Sève « Fournier » à la fine Champagne, la bouteille.	12	00
Triple sec Fournier curaçao blanc, la bouteille				18	50

PHÒNG UỐNG TRÀ — QUÁN RƯỢU ĐIỆU HUỀ - KỲ

CÓ NHẠC { Thứ năm chiều từ 4 giờ 45 tới 6 giờ 30 / Chủa-nhựt sớm mai từ 9 tới 11 giờ 30

XIN ĐẾN COI CÁC KỆ CHƯNG HÀNG

XIN COI SÁCH IN CÁC MÓN HÀNG

NÊN THỪA DỊP BẠC LÊN CAO

Sự chắc thật làm nên sức mạnh của bổn hiệu

Điện-tín : MAGCHARNER — Dây thép nói { Nói lại sở quản-lý số 140 / Nói lại sở buôn-bán số 543

Thùng thơ số 528

EPICERIE - MERCERIE - CAFÉ - RESTAURANT

DU-VIÊT

N. 7, Rue Boresse. — Cầu-ông-lãnh

(Bên chợ Cầu-ông lãnh)

Tiệm nầy có bán đủ đồ gia vị, nào bánh hộp, bánh sữa, sô-cô la, sữa đặc, bơ, rượu chát đỏ, chát trắng, rượu cô-nhắc, rượu champagne, rượu rom, rượu ngọt, rượu khai vị, nước suối vân vân, nói tắc một lời là đủ đồ dùng trong đám tiệc và nhiều thứ nữa không thể nào kể cho hết. Bán rẻ hơn các nơi chẳng có tiệm nào bì kịp.

Bổn-hiệu cũng có bán cơm tây, người nấu ăn là người Hải-nàm nấu ăn rất khéo, rất ngon, có danh tiếng đã lâu rồi, nếu chưa từng có đi chơi khuya, hoặc có hát, xin mời đến tiệm tôi một chuyến, sau mới rõ là đồ ăn của tiệm tôi, ngon hơn hết các nơi chẳng sai!

Le Directeur,

LÂM-A-ĐÔNG kính mời.

Xin ghé thử!!!

TÀI-PHÁT-KHÁCH-LÂU

CỦA M. TRẦN-XÁO dit KHÁ

Kính cùng quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô cùng lục châu quân-tử đặng rõ:

Bấy lâu nay tôi chăn nghe ai cũng khen thế cách của khách lâu, nên nay tôi chẳng nệ hao tốn rằng sức lập một cái phòng ngủ hiệu « TÀI-PHÁT KHÁCH - LÂU » ở tại đường Tổng-đốc-Phương mấy bài 44 và 46 Cholon. Phòng ví rất thanh-khiết lại sáng-sủa, và mát-mẻ lắm ; tiện phòng tôi lãnh rất nhẹ hơn các nơi, cùng trẻ sai vặt (boy) đều dễ khiến, quí - khách nghỉ nơi phòng đều đặng vừa ý.

Quí-chức thừa dịp đến Cholon xin ghé tại « Tài-Phát Khách-Lâu » tạm nghỉ thì sao sao quí-chức cũng đặng vui lòng, đã ở gần gare xe-lửa Cholon-Mytho cùng là bến xe-hơi đi các nơi, tiện bề cho quí chức.

Tôi chẳng có lãnh mấy đồ ý phục theo kiểu Langsa và Annam đủ kiểu, lại có bán hàng Tàu, và hàng Bắc tốt nhứt hạng, và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời rất khéo. Trọ chẳng hiệu xe thiệt tốt là hiệu ALCYON, R. P. F, R. F. D. HIRONDELLE. BÉCÉ SPORT, C. A. F, DIAMANT, ROCHET, SPHINX, và có nhiều hiệu khác giá chừng 40 $ 00. Lại có tiệm bán cơm tây (Restaurant) và bán cà-phê.

Vậy xin mời quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô, thừa lúc rảnh việc xin dời gót ngọc đến tiệm tôi, thì tôi hết lòng hoan nghinh thậm trọng.

Nay kính bạch.

Chủ nhơn : TRẦN-XÁO dit KHÁ.

HOTEL D'ANNAM

Nam-Việt Khách-Lâu

N. 77 à 80 Boulevard Charner

9 à 15, Rue Carabelli

Đường Kinh-lấp, đường Carabelli

SAIGON

HUỲNH-HUỆ-KỲ, Chủ tiệm.

Kính cùng Quí khách rõ: tôi dọn một tiệm ngủ hiệu là HOTEL D'ANNAM (*NAM Việt Khách-Lâu*) phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, cũng có dọn phòng ở từng dưới để được cận tiện Quí-khách, xin Quí-khách thừa dịp đi Saigon xin đến tiệm tôi mà nghỉ lấy làm thong thả lắm.

Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngành rất mát mẻ tại đường Carabelli, trước nhà hàng Lương-Hữu từ số 9 đến số 15.

HUỲNH-HUỆ-KỲ, Cẩn khải.

Duy-Xuân ân quán

Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách, bằng chữ Langsa và quốc-ngữ. Có in sổ bộ, các thứ giấy tờ về việc mua bán, các thứ danh thiệp, bao thơ, thiệp tang thiệp mời đám cưới v.. v...

Có bán đủ các thứ giấy, viết, mực, bao thơ, ngòi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy-Xuân ân-quán,

kính mời.

Dạy học đánh máy, mỗi tháng 5 $ 00. Phải học ít nữa là ba tháng. Trường không có lãnh học sinh ở trong, mà có phái đi gởi nơi nào tiện, cứ mỗi tháng lãnh cơm 10$. Tiền trường phải đóng trước. Học comptabilité pratique mỗi tháng 10$ mỗi tuần học hai lần (hai đêm). Học trong sáu tháng biết đủ làm việc.

COURS DE DACTYLOGRAPHIE & DE COMPTABILITÉ PRATIQUE
10, Rue Martin-des-Pallières, en face de la gare de Dakao
SAIGON

Chúng tôi có lãnh chép giấy tờ bằng máy viết và làm sổ sách cho các thương gia. Làm mau, giá rẻ. Xin do nơi :

M. Nguyễn-van-Mùi

H. Humbert

78, Boulevard Bonnard

Bijoux titre "FIX"

Vendus en francs aux prix de France

Colliers de 20 à 60 Fr.
Chaines montre de 45 à 90 Fr.
Sautoirs de 100 à 150 Fr.
Bagues dame de 9 à 30 Fr.
Bagues homme de 20 à 50 Fr.
Broches de 12 à 30 Fr.
Broches barrettes de 20 à 50 Fr.
Epingles cravate de 6 à 30 Fr.
Epingles foulard de 15 à 40 Fr.
Boutons manchettes de 20 à 60 Fr
Médailles religieuses et fantaisies de 6 à 30 Fr.
Breloques de 5.50 à 25 Fr.
Boucles d'oreilles de 6.50 à 30 Fr.

Bánh Quốc-Nữ

Xin chớ lầm tưởng bánh Quốc-Nữ cũng như bánh bán của khách-trú xưa nay ; bánh Quốc-Nữ là bánh làm rất tinh khiết lại có beurre, sữa bò, chocolat và vanille, để không khí nào phá bụng.

Vậy quí ông quí bà, khi có dịp đi đám cưới, tân gia, tân quan, hoặc kỵ cơm chi chi, xin nhớ mua vài đồng bạc bánh lễ, hoặc năm ba hộp bánh nguyên, trước cúng, sau đem ra đãi khách, thì rất đẹp miệng vô cùng.

Lại lúc đến kinh thành có việc, khi ra về xin quí ông quí bà, nhớ mua ít nhiều về cho bà con, em cháu, ngõ giúp giùm cho cô nghệ gái nhà Nam được mau tấn phát.

Có trữ bán tại nhà tôi, và tại tiệm bán hàng tây, hàng tàu, của chú tôi, là M Nguyễn-khắc-Trương, ở đại lộ Bonnard, số 82.

NGUYỄN-THỊ-THẢO

Propriétaire de la Fabrique de Biscuits Quốc-Nữ

13 Rue Lavoisière

Saigon

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẦN CỬA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

sinh tạo năm 1900

Xưởng chánh tại LAITHIEU (THUDAUMOT) Quai d. Ouang

Đường mé sông chạy đi ra

TIỆM NGOÀNH CÓ TRỮ ĐỦ MÓN

1° Tại *Mytho* đường mé sông, nơi bến tàu và xe-hơi ; 2° Tại *Cântho* đường mé sông, ngay cửa tàu của khách-trú ; 3° Tại *Travinh* đường cái, ngang Tòa-bố ; 4° Tại *Rachgiá* đường mé sông, nơi bến tàu.

Xưởng nầy có đóng sẵn đủ thứ bàn, ghế, tủ, võng, đều đóng toàn cây danh-mộc như : Trắc, Cẩm-lai và Gõ mà chế tạo nhiều kiểu khéo lắm, thợ làm thật là tinh-xảo, không hề giả-dối. Bấy lâu danh tiếng được chư quí vị báo gia-khen ngợi về sự kỹ-càng chắc-chắn rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi sẽ lãnh tiếp rước và hết sức liệu.

Mandat và dây thép thì đề : NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Laithieu.

A. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lefèvre N° 36-38

SAIGON

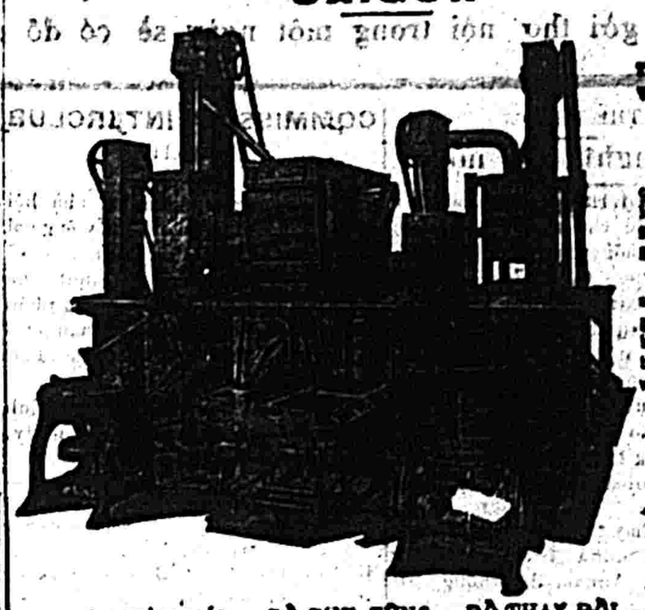

MÁY XAY LÚA GẠO

Đã rập hơn 30 cái nhà máy, tổ lo lắm chớ đến 200 tấn ở tại Đông-Pháp.

Cam kết chắc chắn vì sự lớn gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự bền bỉ chạy tốt của máy móc.

NGUYÊN GIÀN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÀN EMERIE — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TƠ NỔI SỐ-DE V. V. GIÁ PHẢI CHĂNG

NHÃN CON-BÉO MÀU ĐỎ — Rượu Chác Đỏ "Rivesaltes" VIN ROUGE SUPÉRIEUR

Rượu Chác Trắng "Courtalet" VIN BLANC SUPÉRIEUR

THÙNG BA-RÍT MÀU VÀNG

Tốt thượng hạng và ngon hơn các thứ nhãn hiệu khác.

Chư-tôn có mua rượu chát hoặc đỏ hoặc trắng, hãi nài cho đặng nhãn « CON-BÉO » *màu đỏ*, nài lấy tiền thùng « BA RÍT » *màu vàng* như trên đây vậy, mới là rượu chác thiệt tốt, thiệt ngon của Bổn-hãng, kẻo lầm thứ giả mạo tốn tiền mà vô ích.

Có gởi bán, tại Saigon-Cholon và khắp cả Lục-Tỉnh. Tiệm nào đều có trữ bán sỉ và bán lẻ.

F. MARTY

120, Boulevard Charner — SAIGON

Soieries — Dentelles — Broderies

- Laine blanche et couleur
Toiles — Cretonne et batiste pour lingerie
Velours et Soieries pour robes
Soie d'Alger pour broder
Tissus et rideaux pour ameublement
Services de table en blanc et couleur
Serviettes de toilette

Expéditions dans l'Intérieur

Nhà buôn Vĩnh-xuân-Long

Tại Bà Chiểu làng *Thạnh-mỹ-An (Giadinh)* ở tại con đường vòng Bà-Chiểu qua Thị-Nghè. Tiệm nầy mới lập vốn của người Annam hiệu *Vĩnh-xuân-Long*, bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ cây, *dầu, sao, gỗ, thao-lao, vắp*, vân vân hoặc chưa cưa hay là cưa rồi, tùy thích người dùng.

Tại đây cũng có bán *đà tàn, đà miếng, dầu con rái*, và *chai* để xám hay là trét ghe. Các món kể trên đây gốc ở Tây-ninh đem xuống.

Giá thiệt rẻ, chở tới chỗ.

NGUYỄN-VĂN-THỌ

Marchand de bois

FABRIQUE DE CASQUE FANTAISIE

Vente en gros et détail

GRAVURE sur MÉTAUX et MARBRE

TRẦN-DUY-BÌNH

Đường Garcerac (đường d'Adran cũ)

N. 100

TIỆM LÀM NÓN ĐỦ CÁC THỨ

Bán sỉ và bán lẻ

Khắc các thứ con dấu bằng đồng, bằng cùng, và bằng cà sừng-trâu

ĐOẢN THIÊN TIỂU-THUYẾT

MỐI SẦU TÌNH

(Tiếp theo)

Từ ngày đó về sau tôi chẳng còn trông gì duyên nợ với nàng, chỉ chất chứa trong lòng giấm mặt dằng chua đêm ngày mà thôi. Hoàng thiên thấy lòng sâu hiểm của mẹ ghẻ con chồng đối với một người như tôi thì động lòng thương xót. Bởi vì thương nên sanh giận khiến cho mẹ ghẻ con chồng tranh giành điền viên của cải, kiện thưa nhau, nghịch thù nhau như tôi loài con giặc. Sau rồi ai hưởng? Bạn cũng còn nhớ chuyện hai gã đi đàng gặp con nghêu của nhà văn sĩ La Fontaine chớ!

Đây nói tiếp qua từ ngày cha nàng Bích-Ngọc mãn phần thì phận nàng linh đinh như bèo bọt sóng dồi, nàng ở nhà của anh nàng mà phải bị chị dâu hành hạ tấm thảo như tôi mọi. Thảm thương một á sanh nơi cửa phú, mà mặc toàn áo bô quần vải, dầm mưa chảy nắng, cực khổ trăm bề, nào là gánh nước, một củi, giã gạo và lại bận mình gánh tình nặng trịu. Tôi thương nàng, tôi tương tư nàng vì chờ đợi quá mười trăng, mà biết làm sao? Tôi chỉ biết khóc than mà thôi. Một đêm kia, tôi càng nhớ nàng chừng nào thì lại trở, không an. Canh ba vừa trở về tôi thấy nàng về than với tôi mấy lời như vầy : « Tình lang ôi! chẳng phải tại em mà ến anh còn chơn trời góc biển. Từ đây về sau tình lang chẳng còn gặp mặt em nữa đặng, mà có muốn gặp cũng không thấy. » Tôi muốn ôm nàng lại mà nàng biến mất suốt đêm tôi than khóc không ngừng; ai nào có biết tâm sự nầy. Sáng lại tôi chổi dậy đi rửa mặt thì có một người đem thơ và nhựt-báo tới. Tôi lỏ tiếp lấy thì thấy có một thơ nét chữ lăn bửu nhăn nên lật đật xé ra coi, khi coi dứt thì tôi tê xiểu trót mấy phút đồng hồ. Đỗ tôi lấy cái thơ cho bạn coi, có lẻ bạn cũng cảm động lắm. »

Hiếu-Liêm liền đở cặp da lấy thơ mà đưa cho Hảo-Nghĩa đỡ ra thì thấy mấy hàng như sau nầy lại đậm lom vì mấy giọt nước mắt;

Tình lang rất yêu dấu ôi!

Kiếp nầy em với anh có duyên mà không nợ cái tấm lòng thương của đôi ta và cái cảnh ngộ của đôi ta phải trái nhau thì chịu sau thảo. Anh ở phải thì lòng trời đâu có phụ. Sách có câu « Hoàng thiên bất phụ hảo tâm nhơn ». Em nghẹn ngào tủi phận nên trí nào diễn đại rồi. Vì mà làm ra nên nỗi, anh cũng rõ em chẳng nở viết ra. Em tử giã anh ở lại phàm trần kiếm nơi xứng đáng cầu hôn. Phận em vô duyên dầu em chết cho rồi sống làm chi thấy tình mẹ ghẻ và anh chị mà thêm thẹn hổ. Anh được thơ nầy thì em đã vùi thân cho nắm đất. Em chết mà em còn gánh một gánh tình thương anh xuống dạ đài. Sau đây em kính dưng mấy chữ khương ninh trường thọ cho anh ở lại với đời vinh viễn.

Bích-Ngọc, đốn thủ.

Hảo-Nghĩa xem thơ cảm động không cùng, ngó lại thì thấy Hiếu-Liêm úp mặt vào tay khóc oà nên khuyên rằng! Anh ôi! chớ buồn làm chi, ấy là số phận của nàng phải chịu vậy, thà nàng chết mà an cái thân, hơn sống mà phải gặp nhiều nỗi thảm, đó cũng tại cha nàng không sớm định duyên lành đỗ giấy đưa mới ra cớ sự. Anh bày dọp sầu « nhơn sanh hữu mạng » ấy là số phận của nàng, còn phần anh còn sống, phải dò lạ nơi khác cầu hôn mà báo hiếu cho cha mẹ mới phải. Hảo-Nghĩa nói đến đây thì trời đã sáng lật đật vào phòng của Hiếu-Liêm thay đồ trở về. Hiếu-Liêm cứ ngồi khóc mãi.

PHÙ-ĐỔ.

LỜI PHÊ CỦA NAM-KIỀU

Thương ai mà lại giận ai,
Khối tình mang xuống tuyền-đài chưa tan!

CHUNG

ĐOẢN-THIÊN TIỂU-THUYẾT

AI DÁM CHẮC?

Nhớ lại một đêm kia, trời đã sắp tối, trên không mây xanh đỏ phai lần rồi dần dần tiêu mất. Xa xa gần bên cái cầu cây lắc lẻo bắt ngang qua ngọn rạch, có một người mình mặc đồ trắng, đầu hớt ma-ninh hai mí tóc trước trán giả thổi phất phơ... Lại gần xem ra thì là một người thiếu niên khoanh tay đứng gần bên một cái trụ cây trồng theo mé rạch. Chàng nầy ra chiều buồn thảm, sắc mặt dầu dầu, người qua lại kẻ nói cười chàng dường tai ngơ mắt lấp. Chập lâu, chàng bước lại ngồi trên trụ cây, ngó xuống dòng nước chảy châu mày, sa nước mắt. Ban đầu ngỡ là một khách đa sầu, đa cảm đoái cảnh sanh tình chi chi, chừng thấy chàng giọt lụy tuôn rơi, tôi lấy làm lạ nên đứng dậy. Chàng day lại thấy tôi bèn chào rằng: « Chào anh, hèn lâu mới gặp ». Dứt lời chàng thở ra rồi thỉnh thoảng ngồi xuống trụ cây. Tôi cố nhìn kỹ mặt chàng nhớ lại ấy là Phan hữu Chí bạn học của tôi. Ủa! nghe anh còn đương xôi kinh nấu sử tại trường kia, duyên cớ chi mà anh lại ở đây và có vẻ thảm sầu như vậy? Muốn hỏi thử cho biết; nghĩ lại mình có phép gì mà gạn hỏi tâm sự của người ta. Mảng còn suy nghĩ, xảy nghe chàng hỏi tiếp rằng: Anh Nguyễn ôi! thế khi anh đã quên tôi rồi sao?

Không tôi có quên đâu... tôi nghe nói anh đương học tại Saigon, nay về nghỉ lễ phải phải chăng? Sao anh buồn dữ vậy?

(Sau sẽ tiếp theo)

ĐÁNH DÂY THÉP
Đề như vậy :
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Cholon

DÂY THÉP MỚI
Số 638

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

CÓ BÁN CAO THỨ THUỐC CAO, HOÀN, TÁN RẤT CÔNG HIỆU NHƯ SAU NÀY :

SÂM-NHUNG BỔ-THẬN-HUỜN
(Thuốc hoàn bổ-thận có danh)

Dám tưởng trong thân thể con người, thận là cội rễ, nếu phận tiên thiên bạo kém, bậu thiên giảm suy thì phải mau dùng thuốc này mà bổ tinh thần thì mới dặng mạnh giỏi luôn.

Cho nên Bổn-đường có ông Lương-y VI-TÉ-SANH, gần hết lòng hiệp chế ra thứ thuốc « SÂM-NHUNG-BỔ-THẬN-HOÀN » này, công hiệu như thần, điều hòa huyết mạch, bổ thận tráng dương, tư nhuận mặt mày, khoẻ hòa tùy vị, bởi khí sung thần, hoặc bởi sắc dục quá độ, mộng mị di-tinh, tinh tiết dầm dề, mồ hôi lại láng, hoặc hạ nguơn suy nhược, thận kém ốc lỏng, cử động yếu ớt, lỗ tai chảy nước, mỏi gối đau lưng.

Bởi các chứng ấy mà sanh ra, nếu dùng dặng thuốc này thì như cây khô mà được mưa móc nhuần gội, trở nên sung túc tinh thần, nở nang da thịt.

Thuốc hoàn này, mà dùng nhiều chừng nào thì càng tốt chừng nấy, sống lâu sanh nhiều con, thiệt là một phương thuốc rất hiệu nghiệm lạ thường, rất quí trên đời, chẳng có thuốc nào bì kịp.

Chư quí-vị có mua thuốc này thì nài cho được cái hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, nhãn Ông Phật kẻo lầm đồ giả, uống vào sanh bịnh, bởi có nhiều chỗ giả mạo.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống hai huờn, sớm mai thức dậy uống một huờn, chiều trước khi đi ngủ uống một huờn : hãy dùng nước muối măng mằng hoặc nước trà mà uống thì rất nên công hiệu như thần.

Mỗi hộp 6 huờn giá là..... 0$60
Hộp cây mun 6 hoàn giá là. 1 00

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG NHỊ-THIÊN-CAO

Phàm con người ai ai cũng vậy cũng đều nhờ có khí huyết mà sống; nên hễ khi hư huyết kém thì trăm bịnh đều sanh, khí sắc xanh xao, hình dung gầy ốm, hoặc mặt vàng môi tái, hoặc sanh phù thũng mà khốn khổ cho mình.

Bởi vậy cho nên bổn đường chẳng nài gian khổ tìm cho được thứ thuốc hay nơi mấy danh San bên Trung-Quốc, hái lấy đem về, rồi hiệp với tả thuốc bá bổ Trần-Qui mà luyện ra cho thành một thứ thuốc cao gọi là NHỊ-THIÊN-CAO, thiệt là tư âm bổ-dương rất nên hiệu-nghiệm.

Uống thứ thuốc này thiệt là đại bổ, hết nóng này, không hồi hộp, ít khát nước, Cố-thần-nguơn, an tâm thần, sanh thêm tinh-thủy, cường tráng gân cốt, bổ tỳ hòa huyết.

Phàm hễ tinh-thần hoảng hốt, thân thể mỏi mệt, ăn uống chậm tiêu, hoặc tuổi già suy nhược bịnh hậu thất điều, hoặc nhứt thiết lao lư thương tổn, hoặc đau lưng yếu gối.

Chỉ như đờn bà con gái mà có bạch đái, hoặc đường kinh bế, huất mà không thai nghén, thân thể ốm yếu, nếu tạng bất hòa, nếu dùng thứ thuốc nầy cho được lâu thì ngươn khí ắt phục ; chẳng luận nam-phụ lão-ấu, và cũng chẳng luận những bịnh chứng nào, đều dùng được hết, ấy là một thứ thuốc dễ bộ Tiên-Thiện và Hậu-Thiên rất nên hiệu nghiệm, nên gọi là NHỊ-THIÊN-CAO là vậy đó.

CÁCH DÙNG

Lấy một thố thuốc nầy hòa với 1 litre rượu trắng đổ cho được 24 giờ đồng hồ thì dùng được.

Mỗi lần uống chừng 2 ly nhỏ, tùy theo sức rượu uống nhiều, càng tốt, nếu dùng thuốc nầy mà đãi khách, hoặc đem mà tặng cho hàng tôn trưởng thì quí biết dường nào.

Giá mỗi thố là . . . . 0$80

TRẦN-CHÂU-PHẤN

Thứ phấn nầy của tiệm tôi hết lòng tìm kiếm mà chế luyện ra để trị bịnh con nít bị hỏa-thương, hoặc ngoài da ngứa ngáy, hoặc sảy, gải quá mà phải lở thịt ra, hoặc sưng lên nóng rát khó chịu, như bị các chứng ấy, nên dùng thứ phấn nầy mà thoa mấy chỗ ấy cho thường thì bịnh hết liền.

Bất kỳ nam-phụ lão-ấu hễ dùng nó mà thoa cùng mặt mày, mình mẩy cho thường, thì nó trừ dặng những mồ hôi nhơ tanh, nó lại làm cho cả mình dặng sạch sẽ thơm tho thêm nữa.

CÁCH DÙNG : Mỗi khi tắm rửa sạch-sẽ rồi thì dùng thứ phấn nầy mà thoa hết cùng mình.

Mỗi hộp giá là . . . . 0$35

VI-TÉ-SANH CHẾ TRẦN BÌ

Đời nay họ hay dùng 2 vị ngọt và mặng mà chế vị Trần-Bì nghĩa là đường với muối mà thôi, chớ họ chẳng biết hễ ngọt quá thì sanh đàm, mà mặng quá thì hay khắc nước, lại còn làm cho mất cái tánh chất của Trần-Bì.

Tại bổn đường Ông Y-Học-Sĩ VI-TÉ-Sanh tuân theo phép xưa mà chế, dùng thứ Trần-bì cũ cho được 20 năm trước hết phải lấy hoài-sơn phục-linh, kiết-cánh, càng-các, nguơn-sâm, bán-hạ, cam-thảo, và ô-mai nấu ra mà dầm cho thấm thuốc, rồi còn phải dùng nước gừng, Thanh-lam và lá Bạc-hà, tam chưng tam sái ; rồi lại còn dùng những Huê-kỳ-Sâm, xuyên-bối, Thị-sương, và hạnh-nhơn nghiền cho nhỏ ra mà chế với nó rồi mới phơi gió cho khô.

Bởi có lắm công phu như vậy, cho nên nó chẳng lạnh mà chẳng nóng ; dược phẩm trung hòa, chẳng ngọt chẳng mặng, ngủ vị đều đủ, hễ bỏ vô miệng thì mát và thơm, ngậm nó một hồi lâu rồi mới nghe có muối ngọt. Dùng nó thì thuận khí, tiêu đàm, lại sanh nước miếng, trừ phong dưỡng phổi, giải khác hết ho.

Đơn ông đờn bà đến dùng được cả, xin hãy dùng thử rồi mới biết cách chế Trần-bì của bổn Đường khác hơn của các tiệm, chẳng luận già trẻ bé lớn chi, hễ dùng nó thường thì càng bổ ích.

Chư tôn có mua xin hãy nhìn cái nhãn hiệu Ông Phật của Nhị-thiên-đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

Mỗi thố giá là . . . . . 0$12
Mỗi lố 12 thố 1 20

LỤC-VỊ-ĐỊA-HOÀN-HUỜN

Thứ thuốc huờn nầy nó làm cho thủy hỏa tương tế, chẳng lạnh chẳng nóng ấy là một thứ thuốc trung hòa.

Trị những các chứng bịnh như là : Thận thủy không đủ, chơn âm kém huyết, tinh huyết khô khan, đau lưng nhức cẳng, tinh thần hao tổn, hình vóc ốm gầy tứ chi bãi hoải hay rịnh mồ hôi, ho khan tắc tiếng xây xẩm mặt mày, nóng nảy bao bọt, lưỡi khô cổ gắt, tinh huyết kém hao, đêm ngủ di tinh, tiểu tiện có huyết hoặc có nhọt, hoặc cang lư, hoặc thận hư, nhứt nhứt thảy đều dùng được.

Thuốc huờn nầy tư nhuận tinh-huyết, cái sự công hiệu của nó không kể cho hết được.

Mỗi buổi sớm mai và tối uống chừng bốn chỉ, uống với nước muối măng-mằng.

Con nít uống chừng một chỉ rưỡi, nếu cho nó uống thường thì nó kiện-tỳ khai-vị, mạnh giỏi mau lớn.

Kị cá cái trứng và đồ lạnh lối ngưu trệ chẳng nên ăn.

Mỗi hộp giá là..... 0$30

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn-hiệu Ông Phật-mập của tiệm Nhị-Thiên-Đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

THẦN HIỆU NHÃN DƯỢC THỦY

Phàm con người sanh ra ở đời, trong ngũ quan thì có cặp con mắt là một vật chí yếu hơn hết, nếu không cẩn thận, để cho đến rủi ro mà hư cặp con mắt đi rồi thì phải khốn khổ chừng thân. Bởi đó cho nên tiệm tôi đã hết lòng nghiên cứu những phương diệu mà chế ra một thứ thuốc nước rất hay, để trị các chứng bịnh con mắt, hoặc bị phong-nhiệt mà sanh nhằm, hoặc sưng, hoặc đỏ, nhức nhối xốn xang, hoặc chảy nước mắt sống, hoặc sợ chói mà không dám ngó chỗ sáng, hoặc có mộng, hoặc có cườm, như bịnh nhãn-hoạn thảy đều dùng đặng cả.

CÁCH DÙNG : Mỗi ngày thường nhỏ vài ba lần vào con mắt, kị uống rượu cùng ăn đồ chiên xào nóng nảy.

Mỗi ve lớn giá là . . . . . 1$00
Mỗi ve nhỏ giá là. 0 30

ĐÈN LỒA KIỂU MỚI
THẮP BẰNG DẦU LỬA

Đèn lồng, đèn dừng, đèn treo
Bán tại tiệm
TRẦN-QUANG-NGHIÊM
200, đường d'Espagne Saigon

TRƯƠNG-THÁI-TRỮ
Chủ nhơn

NAM-CHÂU KHÁCH-LẦU
Rue Amiral Courbet Saigon số 29 và 35

Phòng sạch sẽ lắm, thiệt rộng rải, rất thanh-tịnh và lại khoản khoái. Giá rẻ.

Quí khách tiện đường ghé nghỉ tại « Nam-châu khách-lầu » chắc đều đặng vừa ý. Boy rất có khuôn phép có xe hơi, tiện cho quí khách bi muốn du-lịch.

LÂM-QUA NG-ĐỜI
Chủ nhiệm.

Trần-quang-Xuân
113, Rue d'Espagne
TẠI CHỢ MỚI SAIGON

Bán sỉ và bán lẻ.
Đồ nhôm đủ thứ.
Đồng hồ đủ kiểu, đồng hồ thường.
Giày dép Bắc-kỳ.
Chế Thonet thiệt.
Mền nỉ, mền bông.
Xe máy và đồ phụ tùng.
Đồ tạp hóa, vân vân....

GIÁ NHẸ

Nhà làm nón Lê-v-Chân
MOCAY (Ville)

Kính cùng quí khách dặng hay, tiệm nón của tôi nghỉ mấy tháng nay đặng sắp đặt công việc làm lớn hơn khi trước. Nay tôi khởi sự làm lại một cách rất kỹ lưỡng và tính giá nhẹ hơn khi trước cho đẹp lòng quí vị mua sỉ. Vậy xin cảo vị thân chủ cũ tường tình cố cập giúp bạn đồng bang được tấn bộ rất cảm tình.

Mandat cùng là thơ gởi hỏi đều chi xin gởi cho M. Trần-hữu-Thế, Commerçant à Mocay (Ville).

Kính cáo.

Thiệt-nghiệp-xưởng
F. NAM & L. LỤC FRÈRES
Đường Pellerin môn bài số 142-144
SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bóng và các thứ kim khí rất khuôn lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giái.

CHUYÊN NGHỀ — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điện đội mài thật bén. — *Soudure Autogène,*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu và tìm thường và đúng chữ.

RÈN GIƯỜNG SẮT
VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN
LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu để rào mả.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. Ổng khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thau-lôi (paratonnerre) chế tạo và sửa máy mọc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-Tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

THI-THƠ'
Tiệm thợ Bạc
NGUYỄN-VĂN-THƠN
Successeur, ancienne Maison de
Nguyễn-Văn-Giáo

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ : Nguyên tiệm này trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần tôi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơn kế em kế nghiệp cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kiêm thời, những là : trâm, chuyền, xiên, chuỗi, bông tai, nút áo, vàng đôi, kiềng, neo bạng, neo đất, đồng chiếc v... v... đồ thợ theo kiểm thời cũng như ngày trước ở.

Xin quí ông quí bà, muốn dùng món chi xin đến gởi đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông quí bà dặng món chi thì tôi cũng viết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠN
Successeur 75, rue Sabourdin SAIGON

Hạ-giá

Nhơn dịp xe máy bên Tây gởi qua rất nhiều, nên hiệu *ĐẠI-ÍCH* 375 rue des Marins Chợlớn, định hạ giá xe máy hiệu *Malbrough* hay là *Talbot* còn 42$50. Xe hiệu nầy rất xinh đẹp mà lại chắc chắn nữa. Có bảo kiết trong một năm.

Muốn mua xin gởi mãn-đa 42$50 hay để gởi cách lãnh hóa giao ngân cũng được.

Những vị ở xa nên viết thơ hỏi cuốn mục lục xe-máy và các thứ đèn thắp bằng dầu lửa hay là dầu săn.

Sách mới xuất bản
Hay và phi-thường

MƯỢN SẮC GIẾT NGƯỜI
Thức tỉnh khách làng chơi,
Thức tỉnh lòng người con mê-muội

Giá. . . . . 0$25

Cách thử ngư'ò'i tình
Gan ruột đàn-ông và gan ruột đàn-bà đối với di-tình

Tình thế nào là thiệt ?
Tình thế nào là giả ?

Giá. . . . . 0$25

Người viết : TRƯƠNG-QUANG-TIỀN
Có để bán tại Đông-Pháp Thời-Báo

TRẦN-LONG
TIỆM ĐÓNG GHẾ MÂY
BOTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc n° 14
SAIGON.

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi ròng có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng-kông, ghế dài, nghế dựa ghế ngồi, lớn có nhỏ có, đủ thứ, đủ dạng rất khéo rất đẹp. Có sửa vợ mây, đỗ đánh trái lăng ; giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi tôi vui lòng tiếp đãi.

Trần Long, *Cẩn bạch.*

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

đường Luro môn bài 99 và 101
(Đất-hộ) Saigon

TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ : Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiến, xe kéo, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn ; có bán đèn xe đủ kiểu bánh xe cao-su bằng cây giá tỉ bất tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiến đèn tây, đồ bắt kế xe chiếc và xe song mã bằng da tây rất khéo và chắc, có bán yên cời, chuông dạp hai tiến, binh đồ tháp đèn khí đá theo xe. Sơn xe, — và sửa xe.

Cúi xin quí khách có dịp đến Đất Hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi, trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu mua giúp làm người, thì tôi rất cám ơn hạ cố. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hầu đáp.

Chủ nhơn cẩn khải.

TIỆM BÁN HÀNG BẮC

Đường Paul Blanchy số 11 và 13, gần nhà máy nước lạnh. — SAIGON

Kính trình quí ông quí bà dặng rõ bổn tiệm mới nhận được nhiều món hàng ngoài Bắc gởi vô như sau nầy :

Đồ đồng : Các kiểu lư chơn, lư mão tre, chưn đèn, lục bình cắm bông và chậu trồng kiểu văn vân. . .

Đồ cẩn và đồ chạm làm bằng cây gỗ cẩ trắc : Sập cẩn và chạm, tủ thờ và tủ để salon, các thứ liễn cẩn giải và vẫn, bình phuông, thọ bình, hoành, và khay, cùng các thứ ghế salon ngồi chơi trọn bộ (1 bàn 2 trà ký và 8 ghế, và thứ ghế salon thường (1 bàn và ghế).

Đồ làm theo kiểu kim thời và thanh nhã.

Đồ thêu ; Giải giường, nắp bàn, tranh, áo gối và các thứ đồ chưng trong nhà làm rất tinh xảo và bán giá nạ hơn các tiệm khác.

Như quí ông, quí bà ở Lục-châu có về chơi Saigon xin mời các ngài quá bộ lại coi, như muốn mua hoặc đặt, bổn tiệm đã sẵn có đủ kiểu, và xin hết lòng tiếp rước.

Chủ nhân kính cáo.
PHÙNH-VĂN-XUÂN.

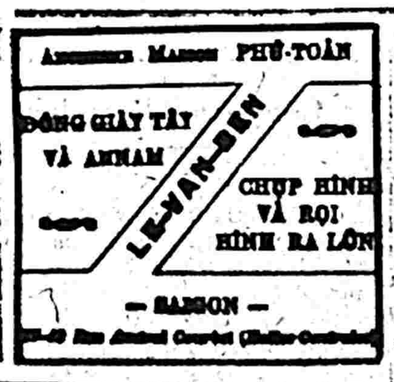

Thay cũ đổi mới

Kính cùng lục-châu quân-tử, cảo niên đồng bào đặng rõ. Bấy lâu cũng nhờ đồng-bào, ra ơn chiếu cố, tư tưởng nghĩa thâm giao, hiện mấy năm khách-sạng của chúng tôi đến ngày nay đặng bền vững, còn thấy tân tuổi trong thương trường, thiệt là chúng tôi hết lòng hậu cảm quí khách.

Vì tình quyến thuộc càng lâu càng nặng nên chi phần đông trong quí khách đều muốn đến khách sạng của chúng tôi. Bởi cớ ấy cho nên vô phòng càng ngày càng thêm rộng ít, khỏi nỗi bất đắp quí khách cho vừa lòng.

Vậy máy khách-sạng của chúng tôi kiến là :

1° Nam-Thành Khách-Sạng ở đường Colonel-Grimaud số 21 và 23 ;

2° Nam-Trung-Khách-Sạng ở đường Alsace-Lorraine số 103 và 105 ;

3° Nam-Hưng-Thiên Khách-Lầu ở đường Amiral Roze số 18 và 20, đều nằm trong thành phố sạch sẽ, ngó bến khỏi phải tắm lắng hết cả của quí khách trong lục-châu.

Mấy tiệm đều ở gần xe lửa Saigon Mytho, Khánh-hoa, chúng tôi sẽ hết lòng tiếp rước cho vừa ý đồng bào.

Nay kính
Quảng-lý, H. Hiệp

TÂN TÂN HIỆP THÀNH
Ở tại đường Viénot số 40 ngan chợ Saigon mới
HUỲNH-VĂN-NHUNG, kế-nghiệp

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiêm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ô ăn trầu có chưng bằng đồng xi ni-kên (Nickelé) quí khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, cẩn-bạch.

Le Gérant : NGUYỄN-KIM-ĐÍNH.